

K(III) - Sanskrit - H - 5 (Course 2)

2018

SANSKRIT - HONOURS

FIFTH PAPER

Course - 2

Full Marks : 50

*The figures in the margin indicate full marks.
Candidates are required to give their answers
in their own words as far as practicable.*

Unit - I

(Marks : 10)

1. Translate into English or Bengali *any two* of the following verses. 2×5=10

- (a) नमोऽस्तु नीलग्रीवाय सहस्राक्षाय मीढुषै।
अथो ये अस्य सत्वानोऽहं तेभ्योऽकरं नमः ॥
- (b) विज्यं धनुः कपर्दिनो विशल्यो वाणवाँ २ ॥ उत।
अनेशन्नस्य या इषव आभुरस्य निषङ्गधिः ॥
- (c) या तै रुद्र शिवा तनुरघोराऽपापकाशिनी।
तया नस्तन्वा शन्तमया गिरिशन्ताभिचाकशीहि ॥

Or,

Which Veda contains the *Bhūmi - sūkta*? Bring out the poetic feature of the hymn citing apt examples from the text.

1+9=10

P.T.O.

(2)

Unit - II

(Marks : 10)

2 (a) Which Veda and Brāhmaṇa does *Mamumatsyakathā* belong to ? Mention the two recensions of the concerned veda. Narrate the deluge story as per your text. 2+2+6=10

Or,

(b) Translate into English or Bengali *any two* of the following : 5×2=10

- (i) आस्ते भग आसीनस्योर्ध्वस्तिष्ठति तिष्ठतः ।
शेते निपद्यमानस्य चराति चरतो भगश्चरैवेति ॥
- (ii) चरन् वै मधु विन्दति चरन् स्वादुमुदुम्बरम् ।
सुर्यस्य पश्य श्रेमाणं यो ने तन्द्रयते चरं श्चरैवेति ॥
- (iii) चरैवेति वै मा ब्राह्मणोऽवोचदिति ह षष्ठं संवत्सरमरण्ये चचार
सोऽजीगर्त सौयवसिमृषिमशनया परीतमरण्य उपेयाय, इति ।

Unit - III

(Marks : 30)

3. Attempt *any one* : 10

- (a) Account for the name *Bṛhadāraṇyakopaniṣad*. Which Veda is its source ? Describe the nature of *Ātman* as brought out in this Upaniṣad.

2+1+7=10

- (b) Who is the seer of the *Bṛhadāraṇyakopaniṣad* ?
What is *āraṇyakopaniṣad* ? Narrate the process
of transmigration of soul as you find in your text.

1+2+7=10

4. Translate into English or Bengali *any two* of the
following :

6×2=12

- (a) अणु पन्था विततः पुराणो

मां स्पृष्टोऽनुवित्तो मयैव।

तेन धीरा अपियन्ति ब्रह्मविदः

स्वर्गलोकमित ऊर्ध्वं विमुक्ताः॥

- (b) स वा एष महानज आत्माऽजरोऽमृतोऽभयो

ब्रह्माभयं वै ब्रह्माभयं हि वै ब्रह्म भवति य एवं वेद॥

- (c) प्राणस्य प्राणमुत चक्षुषश्चक्षुरुत

श्रोत्रस्य श्रोत्रं मनसो ये मनो विदुः।

ते निचिक्युर्ब्रह्म पुराणमग्रम्॥

- 5 सरलसुरगिरा कस्यचिदेकस्य व्याख्या कार्या।

8

- (a) येनाहं नामृता स्यां किमहं तेन कुर्याम्।

- (b) मनसैवानुद्रष्टव्यं नेह नानाऽस्ति किञ्चन।

मृत्योः स मृत्युमाप्नोति य इह नानेव पश्यति॥

- (c) यस्यानुवित्तः प्रतिबुद्ध आत्माऽस्मिन् सन्देहो गहने प्रविष्टः।

स विश्वकृत् सहि सर्वस्य कर्ता तस्य लोकः स उ लोक एव॥